

Základní škola Klatovy, Čapkova 126

Preventivní program

Školní rok 2022/2023

Zpracoval:

Mgr. Miroslav Šůs

Obsah

Úvod

Vytýčení rizikového chování

Cíl preventivního programu

Charakteristika školy

Analýza současného stavu ve škole

Garant programu a koordinace preventivních aktivit ve škole

Spolupráce s rodiči

Vzdělávání pedagogů

Metody práce

Jednorázové a další aktivity

Volnočasové aktivity

Řešení přestupků

Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Šikanování ve škole

Harmonogram programu na školní rok 2022-2023

Závěr

Úvod

Nárůst různých forem rizikového chování včetně zneužívání návykových látek se týká i populace mládeže a dětí školního věku. Děti, které navštěvují ZŠ, patří k nejohroženější skupině.

Je tedy důležité zahájit primární prevenci v době školní docházky a poskytnout žákům potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

Z tohoto důvodu i naše škola připravuje a realizuje komplexní program primární prevence rizikového chování, za pomoci různých subjektů.

Preventivní program vychází z Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže č. j. 14514/2000-51.

Vytýčení rizikového chování

Prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti naší školy představuje aktivity v následujících oblastech prevence:

- drogové závislosti, alkoholismus, kouření
- šikanování, vandalismus a další formy násilného chování
- virtuální drogy (počítače, televize, video)
- záškoláctví
- xenofobie, rasismus, intolerance, antisemitismus
- sexuální zneužívání, zneužívání sektami, prekriminální a kriminální chování, sebepoškozování

Cíl preventivního programu

Cílem primární prevence je zvýšit odolnost dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům. Cílem našeho programu je, aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo neoddělitelnou součástí výuky a života školy. Důraz klademe na informovanost žáků v hodinách přírodopisu, výchovy ke zdraví, prvouky, přírodovědy a dalších předmětů. Snažíme se do realizace programu zapojit všechny pedagogy.

Při realizaci preventivního programu chceme vést žáky k sebevědomí, správnému sebehodnocení, k poznání sebe sama, k zvládnutí stresů, k dovednostem řešit své problémy bez pomoci léků a jiných návykových látek, k stanovení si reálných cílů v životě.

Nabízíme volnočasové aktivity, kde se mohou uplatnit všechny děti.

Charakteristika školy

Jsme škola s právní subjektivitou. Pracujeme podle Školního vzdělávacího programu „Zdravá škola“ platného od 1. 9. 2022. Od 29. 5. 2002 jsme součástí projektu „Škola podporující zdraví“.

Analýza současného stavu ve škole

Analýza problematiky rizikového chování na školách je důležitá pro zjištění aktuálního stavu, stanovení příčin negativních jevů na školách a vytýčení prognózy. K posouzení problematiky slouží dotazníky, práce třídních učitelů, připomínky dětí – školní parlament. Zjišťování je průběžné, spolupracují učitelé, školní poradenské pracoviště v případě potřeby je přizván odborník v dané oblasti.

Garant programu a koordinace preventivních aktivit ve škole

Garantem programu je školní metodik prevence, který koordinuje práci jednotlivých učitelů a externích spolupracovníků. V rámci své činnosti se podílí i na jeho přípravě. Podílí se na analýze současného stavu a na řešení jednotlivých problémů. Spolupracuje s vedením školy, školním poradenským pracovištěm, s ostatními pedagogy a dalšími organizacemi.

Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou o Preventivním programu, jeho realizaci, o dění ve třídě a akcích informováni na třídních schůzkách. Mají možnost konzultací s učiteli, jsou žádáni o spolupráci při některých aktivitách. Rodiče problémových žáků jsou zváni do školy k jednání, kterého se účastní třídní učitel, výchovný poradce, školní metodik prevence, školní psycholog, zástupce vedení školy.

S preventivním programem a s aktivitami školy se může veřejnost seznámit také na webových stránkách školy.

Vzdělávání pedagogů

Pedagogové se v rámci svých možností účastní aktivit zaměřených na prevenci rizikového chování. Škola jim poskytuje nabídku programů, seminářů a školení zabývajících se touto problematikou.

Metody práce

V rámci výuky jsou a budou i nadále kromě tradičních metod práce využívány další metody, které se osvědčily. Výchova bude probíhat ve všech předmětech.

Některé používané metody práce:

- výklad (informace)
- samostatná práce (slohové práce na určená témata, referáty, informace z tisku...)
- besedy, diskuse
- sociální hry, hraní rolí, obhajoba určitého názoru, trénování způsobu odmítání
- párová, skupinová práce ve třídě

Na prvním stupni je v hodinách prvouky a přírodovědy kladen důraz na nebezpečí kouření, kyberšikany a na používání alkoholických nápojů. Děti jsou informovány o možném zneužívání léků a orientačně o jiných drogách.

Na druhém stupni v hodinách chemie a přírodopisu se žáci seznamují s různými druhy návykových látek a jejich škodlivými vlivy na organismus. V hodinách zeměpisu a dějepisu se seznamují se zeměmi, ve kterých se drogy pěstují, odkud se dovážejí do České republiky a s historickým vývojem pěstování drog. V hodinách výchovy ke zdraví jsou žáci vedeni k osvojení preventivních ochranných kompetencí, jsou využívány hlavně sociální hry, ve kterých se učí obhajovat svůj názor, řešit konflikty ve třídě, trénovat způsob odmítání, využívají se i formy samostatných projektů za použití dostupné literatury. V hodinách informatiky jsou informováni o nebezpečí kyberšikany.

Jednorázové a další aktivity

Budou probíhat besedy s odborníky podle možností školy a momentální nabídky akcí. Žáci musí vědět, kam se obrátit se svými dotazy nebo kde získají potřebné informace. Mají možnost kdykoli prohovořit svoje problémy s metodikem, výchovným poradcem, školním psychologem, speciálním a sociálním pedagogem.

Aktivity, které se opakují:

I. stupeň

- adaptační kurz 1. ročník
- bezpečně do školy

- prevence proti kouření
- prevence příjmu potravy
- zdravé zuby
- kyberšikana
- návštěvy kulturních pořadů dle nabídky
- školní výlety a exkurze
- čas proměn

II. stupeň

- adaptační kurz 6. ročník
- vrstevnické party
- prevence příjmu potravy
- prevence neplánovaných těhotenství
- partnerské vztahy
- akce Chapadla
- prevence kriminality
- prevence zneužívání návykových látek
- návštěvy kulturních pořadů
- školní výlety a exkurze

Volnočasové aktivity

V rámci kroužků mohou žáci navštěvovat zájmovou tělesnou výchovu, basketbal, florbal, výtvarný a tvořivý kroužek, pěvecké sbory a klub anglického jazyka. Kroužky jsou vedeny převážně učiteli školy.

Řešení přestupků

Dojde-li k porušení ustanovení školního řádu, které se týká držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy a během školních akcí, bude to klasifikováno jako hrubý přestupek a budou z toho vyvozeny patřičné sankce.

Bude sledováno i další rizikové chování žáků – záškoláctví, šikana, kyberšikana, vandalismus, brutalita, rasismus atd. Při jejich zjištění budou navržena cílená opatření. V případě, kdy selže prevence ve škole, bude přistoupeno k následujícím opatřením:

1. individuální pohovor se žákem

2. jednání s rodiči ve škole
3. doporučení kontaktu s odborníky
4. v případě nezájmu uvědomění sociálního odboru, oddělení péče o dítě
5. v případě dealerství oznámení Policii ČR

Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Oblast školství

PPP Plzeň – pracoviště Klatovy

Speciální pedagogické centrum Plzeň

Školní speciální pedagog

Oblast zdravotnictví

Dětský lékař

Odborný lékař (psychiatr, ...)

Školní psycholog

Oblast sociálních věcí

Sociální odbor – péče o dítě

Školní sociální pedagog

Policie ČR, Městská policie

Šikanování ve škole

V případě ohlášení šikany nebo při podezření na šikanu postupuje škola podle Programu proti šikanování. Tento program slouží k vytvoření bezpečného, respektujícího a spolupracujícího prostředí ve škole, zaměřuje se především na prevenci šikanování a ukazuje postupy řešení šikanování. Je určen všem pedagogickým pracovníkům školy, dále pak nepedagogickým pracovníkům, rodičům a žákům školy.

Harmonogram programu na školní rok 2022/2023

Volnočasové aktivity žáků

Zapojení do kroužků na škole

Seznámení žáků s PP

V hodinách přírodopisu, výchovy ke zdraví, prvouky, přírodovědy

Seznámení rodičů s PP

V rámci třídních schůzek, na webu školy

Další besedy a aktivity

Podle aktuálních nabídek a možností školy

Závěr

Preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělání žáků po celou dobu povinné školní docházky. Účastní se ho pedagogický sbor, žáci, rodiče a odborníci. V rámci preventivního programu je nutné kombinovat poskytování informací z oblasti prevence sociálně rizikového chování s výcvikem v sociálních dovednostech. V rámci programu budeme preferovat přístupy zaměřené na oblast zdravého životního stylu a aktivního sociálního učení. Program bere zřetel na věk a osobní charakteristiky žáků.

Jednotlivé části programu budou pravidelně vyhodnocovány.